

Ana Kadović, prof.
Prirodoslovna škola Vladimira Preloga
Ulica grada Vukovara 269
10000 Zagreb
mail: anakadovic@gmail.com
mob: 097-7624-660

MATERIJAL ZA NASTAVNIKE:

Od stiha do slike: vizualizacija Đurđevičevih metamorfoza

Cilj projekta je upoznati učenike s djelima Ignjata Đurđevića, potaknuti samostalni rad na prijevodu i timsku suradnju te razviti kreativne i prezentacijske vještine kroz izradu projekata vezanih uz dva pjevanja.

Ishodi za učenike:

- razvijati vještine analize i prijevoda ulomaka na latinskom jeziku
- potaknuti timski rad i međuvršnjačku suradnju
- razvijati kreativnost kroz različite oblike izražavanja
- upoznati kulturno-povijesni kontekst Đurđevičevih djela

1. Faza: Samostalni prijevod

Svaki učenik dobiva svoj ulomak. Zadatak je samostalno prevesti ulomak uz korištenje rječnika, gramatike i bilježaka. Za prijevod učenici imaju tjedan dana.

Prijevod mora sadržavati: cjelokupnu analizu rečenica, popis riječi i cjeloviti prijevod.

Smjernice za prijevod:

- fokusirati se na točnost i razumijevanje konteksta
- prilikom prijevoda razmotriti ritam i značenje izvorne poezije

2. Faza: Kombiniranje ulomaka – rad na satu

Na dvije ploče postavljaju se naslovi pjesama: *De herba tabacco metamorphosis* (Grupa A) i *De origine cocolatis* (Grupa B).

Aktivnosti:

- svaki učenik predstavlja svoj prijevod i raspravlja sa skupinom gdje bi njegov ulomak trebaoći u sklopu pjevanja
- učenici zajedno slažu stihove na ploču tako da rekonstruiraju cjelokupno pjevanje
- nastavnik pomaže s eventualnim nejasnoćama ili nelogičnostima

Cilji:

- razvijati analitičke i logičke sposobnosti
- osvijestiti cjelinu pjesme i odnos između ulomaka

3. Faza: Grupni rad

Učenici, podijeljeni u grupe (pr. 2 – 4 učenika), izrađuju kreativan i praktičan rad povezan s temama pjevanja. Svaka grupa bira jedan od ponuđenih formata, a u svakoj opciji mora biti uključen praktičan aspekt koji obuhvaća ručni rad, tehničke vještine ili detaljnu analizu. Grupa izrađuje kreativni rad vezan uz jedno od pjevanja (ovisno o ulomku koji su dobili za prijevod).

Svaka grupa bira jedan od sljedećih formata:

- Animacija ili video:** izrada kratkog filma ili *slideshow prezentacije* (npr. crtanje likova, digitalna ilustracija događaja iz pjevanja). Uključiti prijevode ulomaka. Vizualno predstaviti kako metamorfoze iz pjevanja utječu na simboliku biljaka (duhan, kakao).
- Strip:** digitalna ili ručna izrada stripa (crtanje ili korištenje digitalnih alata). Strip treba prikazati ključne trenutke metamorfoza s opisima na latinskom i prijevodu. Učenici biraju stil (karikature, realistične ilustracije) kako bi naglasili promjenu i simboliku biljaka.
- Dramatizacija:** izrada scenarija, scenografije i rekvizita povezanih s pjevanjem. Može uključivati izradu maski, biljaka (papir, glina, tkanina) ili pozadine. Učenici osmišljavaju kratki scenski prikaz (uz tekstove i prijevode) koji oživljava likove i metamorfoze.
- Plakat ili maketa:** izrada velikog plakata, prikaz biljaka (duhan i kakao), te njihova transformacija. Mogu dodati dijelove biljaka, sjeme, boje, glinu itd. Fokusirati se na likove iz pjevanja, biljne motive i povijesni kontekst biljaka (simboliku u Đurđevićevu djelu).
- Eksperiment ili interaktivna prezentacija:** grupa može pripremiti demonstraciju povezану s biljkama: primjerice, izrada mock-up verzije kakaa ili objašnjenje procesa kroz edukativne plakate i video. Oživjeti biljne metamorfoze kroz modernu priču – kako bi te biljke danas "oživjele"?
- Infografika ili digitalni rad:** izrada digitalne infografike ili vizualnih dijagrama o metamorfozama i njihovim simbolima. Spojiti informacije o biljkama s povijesnim i literarnim značenjem.

4. Faza: Prezentacija radova

Organizacija prezentacije:

- svaka grupa prezentira svoj rad pred razredom
- prezentacija treba uključivati objašnjenje kako rad reflektira teme i motive pjevanja

Vrijeme za prezentaciju: 5–7 minuta.

Diskusija nakon prezentacija:

- učenici zajedno raspravljaju o povezanosti radova i pjevanja
- učenici mogu glasati za najkreativniji rad

Kriteriji vrednovanja

Završna ocjena sastoji se od dvije komponente:

Samostalni prijevod (50% ocjene)

Točnost: Prijevod je gramatički ispravan i prenosi značenje izvornih stihova. (20%)

Razumijevanje: Učenik pokazuje razumijevanje konteksta i simbolike ulomka. (15%)

Jezik: Korištenje hrvatskog jezika (stil i preciznost prijevoda). (15%)

Grupni kreativni rad (50% ocjene)

Kreativnost: Originalan i inovativan pristup temi pjevanja. (20%)

Praktičnost: Uloženi trud u izradu praktičnih elemenata (plakati, animacije, scenografija). (15%)

Povezanost s tekstovima: Rad jasno prikazuje motive i simboliku iz Đurđevičevih pjevanja. (15%)

Dodatni bodovi:

Sudjelovanje u raspravi tijekom slaganja ulomaka na ploču.

Kvaliteta prezentacije završnog rada.

Primjer raspodjele vremena

PRIMJER REALIZACIJE PROJEKTA UČENICI 2.D RAZREDA PRIRODOSLOVNE ŠKOLE VLADIMIRA PRELOGA Šk. god. 2024./2025.

Poveznica na video opis: https://www.canva.com/design/DAGpl_BOAq0/kB-G0Udkn5cwPpqvZNgQAw/watch?utm_content=DAGpl_BOAq0&utm_campaign=designshare&utm_medium=link2&utm_source=uniquelinks&utllid=h43ee8ae900

DE HERBA TABACCO METAMORPHOSIS

IZVORNI TEKST

**Frigus erat; iunctis foribus tectusque lacerna
Servabam multo viventem in torre favillam.
Fraxina perpetuo producta foramine virga
Prae manibus fuerat, modicae cui molis ad ima
Figlinus est crater teretique dat oscula ligno.
Hunc secta oppletum fronde et praesentibus herbis
Admoveo cratera foco summumque foramen
Arripio labris et flatibus attraho flammarum.**

**Concipit herba rogum iamque ore reciprocat ater
Fumus et ardenti glomerantur ab ore vapores.
Iuxta frater erat, qui nostro e gutture nubem
Miratus »Siculone«, inquit, »de monte revulsum
Enceladum video saevumque Typhaea rebellis
Ore in caelicolas incendia nigra vomentem?**

**Quaenam haec herba nocens, quae tristi tabida fumo
Insultatque oculos et nares peste vaporat?«
Tunc ego: »Quandoquidem canis concreta pruinis
Disserere urget hyems et suadent otia Cauri,
Ingentes ortus et mirum graminis huius
Ingenium expromam, fallam quoque frigora dictis.**

**Cognita saevitia Saturni e semine proles
Brasiliam Brasilus proprio de nomine dixit.
Hic gladios iramque Iovis profugique parentis
Exilium metuens longo maria aspera tractu
Praeterit et sectas terna in divortia terras,
Mox Charibum deserta legit, praedulcibus orbem
Fecundum calamis et odorae cortice sylvae.**

PRIJEVOD UČENIKA

Bilo je hladno; sa spojenim vratima i pokriven plaštom
Motrah mnogi život u tornju žar.
Crni jasen neprekinuto izrasten iz otvora grane
Bio je pred rukama, skromne mase do dna
Glinena je posuda glatka i daje poljubac drvetu.
Ovog prekrivenog odrezanim lišćem i nazočnim biljem
približavam posudu ognjištu i najviši otvor primičem
usnama i puhanjem privlačim plamen.

Trava hvata lomaču i već se crni dim ustima miče
amo tamo i gorućoj (travi) se dimovi od usta stvaraju.
Isto tako brat, koji bijaše iznenađen oblakom iz
našeg grla reče: "Da li, Siciljanče, s brda vidim
razderanog Enkelada i okrutnog Tifona koji
buntovnim ustima crne vatre na bogove izbacuje?"

Što je ta štetna biljka, koja s tužnim, raspadajućim
dimom Vrijeda oči i isparava nosnice kugom?"
Tada ja: "Još me zima tjera da govorim,
a dokolica me Cowrijevih nagovara
Izrazit ću golem rast i čudesnost ove trave
Prevarit ću i hladnoću svojim riječima.

Kad je spoznao okrutnost Saturna, njegov potomak,
Brasilus, nazvao je Brazil po svom imenu. Ovdje,
izbjegavajući mačeve i gnjev Jupitera te progonstvo svog
roditelja, bojao se izgnanstva. Prešao je preko nemirnih
mora dugim putem, prošavši pored zemalja koje su bile
podjeljene na tri dijela. Ubrzo je stigao do napuštenih
krajeva Kariba, gdje je izabrao plodan svijet bogat
slatkim trnjem i mirisnom šumskom korom.

IZVORNI PRIJEVOD

*Bijaše zima: ogrnut plaštom uz zaprta vrata
Čuvah živahan žar što iz ugarka tinjaše svakog.
Jasenov štapić što bješe izbušen cijelom dužinom
Tu je u rukama mojim. Na kraju je imao glavu
Glinenu koja je bila s okruglim sljubljena drvom Glavu
napunih sjeckanim lišćem i domaćim biljem,
Ognju primaknuh, potom uhvatih početni otvor
Usnama da bih tako udisat mogao plamen*

*Bilje zahvati vatru i već iz usta mi crni
Počne izlaziti dim i kuljati para iz usta.
Kraj mene bio je brat te, začuđen iz grla što mi
Izlazi oblak dima, upita „Nije li brdu
Sikulskom otet Enkelad il'ja to Tifeja vidim
Bijesnog kako iz usta riga na bogove vatrū?*

*Kakva to štetna je trava što groznim nagriza dimom
Oči i nosnice puni toliko pogubnim smradom?“
Na to odgovorim: „Sada kad zima srebrnim injem
Nuka na rasprave umne, a bura pak zove na odmor;
Iznijet ću slavno podrijetlo i doista čudesna svojstva
Ove biljke, da svojom pričom prevarim studen.*

*Saturnov potomak Brazil, poznat po svome divljaštvu,
Zemlji Braziliji tako je svoje nadjenuo ime.
On u strahu od Jupitra bijesnog, i da ga ne progna
Poput praoča, krene na put i opasna mora
Prebrodi, prošavši triput raspuća raznih zemalja.
Karipsku odabru pustaru, bogatu šećernom trskom
Kao i drvećem šumskim što mirisnom odiše korom.*

**Usque adeo peius nihil est quam perfida mens, quae
Tortorum laqueos Nemesisque eluseritensem.
Attamen haud latuit superos, et lumine multo
Sydera ad humanos semper vigilantia mores
Dicuntur retulisse Iovi felicia regna
Saturni sobolem culpis violasse paternis.**

**Tum sator omniparens stricta face prosilit et iam
Ultra aurem adducto vibrabat tela lacerto,
Cum Brasilus diros patiens sub pectore morsus
Et sua fata videns »Maris arbiter«, inquit, »et atrae
Arbiter alme Stygis, misero succurrite fratri
Vel vobis trepidate et per mea fata tonantis
Pendite proclivem fraterna in vulnera dextram.«**

**Audiit Eumenidum rector subitamque timenti
Iniecit nubem et sparsum Phlegetontide lympham
In terram fibris et nata stirpe ligavit.
Frons abit in florem, geminae coguntur in unam
Radicem surae, pariter gracilescit obesum
Pectus et in latas abeunt duo brachia frondes;
Plantaque fit pecori male nota, invisa iuvencis,
Succo saeva suo, quam magna fronde tumentem
Pratorum fruticem, sylvarum dixeris herbam.**

**Quaerebant Brasilum iam fulmina missa, sed ictum
Evasit minor herba viro, fulmenque tremendum
Nil nisi sulphureum foliis afflavit odorem.
Frondibus hinc pallor, gravis est hinc spiritus herbae,
Hinc illam tenerae metuunt tetigisse Napeae.
Iuppiter at fremitu, tonitrum quod vinceret omnem,
»Te primae«, dixit, »rapuerunt Tartara poenae,
Te nemo servabit AB HAC (sic nomina germani
Traxit et hinc plantam satyri dixere tabaccum),
Te nemo servabit ab hac, qua saevius artus
Discruciare tuos mutataque membra labore
Et totas dextrae consumere vindicis iras.**

Do te mjere ništa nije gore nego nevjerna duša, koja Mučitelja omče i mač Nemesis je izbjegla. Ipak ništa nije promaklo bogovima i daleko svjetlo Budne zvijezde nad ljudskim običajima uvijek Govore da su vratili Jupiteru sretna kraljevstva Saturnovo potomstvo grijesima je oskvrnuto očevim.

Tada Stvoritelj svega stisnutom bakljom iskače i već je iza uha mahao kopinja rukom koja je bila zamahnuta, kad Brazilije koji trpi strašne ugrize ispod prsa i koji vidi svoje sudbine "Vladare mora", kaže, "i crne gospodare blagi Stige, pomozite jadnom bratu ili se bojte za sebe i zbog moje sudbine gromovnika spustite nagnutu desnicu na bratske rane."

Čuo je gospodar Eumenidum i bacio je iznenadni oblak na onog koji se boji i poprskan tekućinom iz Flagetonta je za zemlju, utrobu i rodnu lozu vezao. Čelo odlazi u svijet, dvojne potkoljenice u jedan korjen okupljaju, jednako debela prsa postaju tanka i dvije ruke odlaze u široko lišće. I biljka postane loša oznaka stoki, mrska janacima, svoj divlji sok, koja raste velikim lišćem, mogao bi reći travom šuma nadmašuje grmove livada.

Već tražiše Brazil poslane munje, ali udarac izbjegne biljka manja od čovjeka, i strašna munja puhne ništa osim sumpornog mirisa listova. Od lišća dolazi blijedilo, težak je odavde dah biljke, odavde se nježne Nimfe boje da su je dotaknule. Ali Jupiter uz urlik, grmljavini koja bi sve pobijedila, reče: "prvu su te ugrabile kazne Tartara, od toga te nitko spasiti neće (tako je nastalo ime klice, pa su satiri biljku nazvali duhan) tebe nitko od ovoga spasiti neće, gdje se ja više trudim da mučim tvoje udove i mijenjam tvoje udove, a ti prisvajaš da upotrebljavaš sav gnjev svoje desnice."

*Ničeg gorega nema od opaka uma jer on bi
Omalovažio Nemezin mač ko i krvničke uze.
Ipak to bozima nije skriveno bilo, jer kažu
Da su zvijezde što uvijek nad ljudskim ponašanjem bdiju
Javile Jupitru samom da njegovo kraljevstvo sretno
Saturnov potomak vrijeda jednakim grijehom ko otac*

*Tada stvoritelj svijeta zgrabi munju i iznad
Uha zamahne mišicom, snažno mašući kopljem.
Tada osjeti Brazil u srcu grizodušje strašno,
Vidjevši svoju sudbinu, zavapi „Mora vladaru,
Mračnoga Stiksa vladaru, jadnom pomozite bratu
Ili se bojite za me i tražite od Gromovnika
Iskulpljenje za bratovu desnicu zločinu sklon*

*Začu ga Eumenidâ vođa i plašljiva odmah
Oblakom zastre, a potom poškropi Letinom vodom,
Vlaknima kao i korijenom izraslim veza za zemlju.
Lice mu prijeđe u cvijet i obje u jedan se korijen
Noge mu spoje, gojazna prsa mu postanu vitka,
Prevore dvije se ruke u široke listove njemu.
Zloglasnom postade stoci ta biljka i junadi mrska,
Sok joj je opor, a kada joj pogledaš ogromno lišće,
Čovjek bi rekao: poljski je plod, il' šumska je trava.*

*Pogodi bačena strijela Brazila, ali je biljka
Manja od čovjeka izmakla udaru, tako da munja
Dotaknu samo joj lišće i udahnu sumporni miris.
Zato biljka je blijedoga lišća i oporog daha,
Zato Napeje nježne dotaknuti nisu je htjele.
Ali Jupiter tutnjavom jačom od svakoga groma
Reče: „Od prve je kazne tebe već spasio Tartar,
Ali će zato DUHA Nestati tvoga (i tako
Ime je dobila biljka što satiri zovu je duhan.)
Nitko te spasiti neće od kazne da udove twoje
Satrem i žešće no prije, i izmijenjeno ti tijelo,
Da bih iskalio na tebi osvetu desnice bijesne.*

**Nam primum calido tristique solutus aheno
Et tortus longo referes Ixiona gyro
Et vinces: hominum qui mandere membra solebas,
Humano sub dente gemes, in frusta tereris,
Ardebis flamma, laceri flammisque perusti
Torquebunt ipsos ultricia labra vapores.
Nec modus hic poenae, nam coniurata severa
Cum malâ naris de te sibi pabula poscet
Detrita in cinerem saxoque subacta molari.**

**Utque hinc accipias, tibi sors quam dira paretur,
Te flebunt hostes, quoties mandere, feroci
Extorques faciles mandentis lumine guttas,
Lumine nec tantum, patulo sed et ore fluentes
Se rumpent lacrymae et toto lugebere naso.
Sic vexere volo, sic quam mortalibus olim
Abstuleras, hominum consumptor dire, salutem,
Consumptus reddes, turpem laceratus in escam
Augebis vulgo, quos olim Dempseris, annos.«
Continuit genitor vocem, quam fata sequuntur,
Vexandamque dedit Satyris tortoribus herbam.**

Prvo oslobođen vruće i žalosne bakrene posude
I savijen vratit ćeš dugi loxonov krug I pobijedit ćeš:
ljudi koji bijaše naviknuti na žvakanje udova,
Pod ljudskim zubom ćeš jecati, u komade ćeš biti
Razbijen, gorit ćeš u plamenu, osakaćen i opečen
Plamenom, mučit će te same osvetničke usne vrućine.
Niti je ova metoda kažnjavanja, jer strogi urotnici
Kada zli nos zahtjeva hranu od sebe sebi
Satrven u pepeo i smrvljen pod kamenjem.

I odatle shvaćaš, koliko ti strašna sudbina biva spremana
Neprijatelji će te oplakivati, kad god će jesti, divljem
Izbiješ lake kapi onoga koji jede očima,
I ne samo očima, ali i otvorenim ustima tekući
Suze će se lomiti i bit ćeš žalovan cijelim nosom.
Tako su ih mučili, želim tako kako nekoć smrtnicima
Bio si oteo, strašni uništitelju ljudi, zdravlje,
Vratit ćeš se uništen, rastrgan u gadno jelo
Povećat ćeš gomili, godine, koje si nekoć oduzeo.”
Otac je zaustavio glas, koji proroštva slijede,
I dao je mučiteljima Satirima biljku koja treba biti
mučena.

*Naime, prvo ćeš biti u vrelom razmekšan kotlu,
Mučen kao Iksion vrteć se dugo u krugu.
Bit će svladan: ti što si žderao udove ljudi,
Cvilit pod ljudskim ćeš zubima, smrvljen u običnu kašu.
Gorjet u plamenu ti ćeš, a mišice spaljene tvoje
Osvetnička će usta pretvorit u kolute dima.
Nije to jedina kazna: s nosom se uroti čeljust
Stroga, i nosnice sad će tražiti tebe za hranu,
Bit ćeš u kameni žrvanj bačen i mljeven u burmut.*

*Kako iz ovog bi saznao kakva te sudbina čeka,
Plakat će od tebe dušman kada te žvakao bude,
Ljute izmamit ćeš suze iz njegovih očiju lako,
Neće samo iz očiju, nego i usta i ždrijela
One procuriti, nos će svaki oplakati tebe.
Želim da tako te muče kako si ljudskome rodu
Ti uskraćivao sreću, žderaću odurni ljudi,
Sad ćeš je vratiti, žderan, smrvljen u ogavnu kašu,
Život što nekoć im uze, ti ćeš produžit im sada.“
Stvoritelj suspregnu riječ, a za njom uslijedi usud:
Biljku satirima dade da strašno je kinje i muč*

Ključne ideje za provedbu aktivnosti s učenicima:

1. Mitološke reference i simbolika preobrazbe – kako Đurđević koristi antičku mitologiju za oblikovanje moralne pouke.
2. Moralna pravda i kazna – kako je kazna prilagođena grijehu (Brazil postaje biljka koja trpi ono što je i sam činio).
3. Simbolika duhana – biljka kao metafora moralnog propadanja, ali i društvene sklonosti porocima.
4. Društvena kritika – kako pjesma može biti komentar na vlast, moć, utjecaj i dekadenciju.
5. Stil i jezik – kako je pjesnik kroz bogate opise i mitološke reference stvorio alegorijsku sliku koja nadilazi puku priču o biljci.

Prijedlog zadataka za učenike (rad u skupini):

1. Mitološke reference i simbolika preobrazbe → Strip ili ilustrirani mitološki prikaz

Zadatak: Učenici izrađuju strip ili ilustrirani mitološki prikaz u kojem će prikazati ključne trenutke metamorfoze Brazila u biljku duhana. Mogu koristiti različite stilove (realističan, karikaturalni, stilizirani antički friz) i uključiti dijaloge između likova (Jupitera, Eumenida, Brazila). Cilj je vizualno interpretirati mitološki aspekt teksta i prikazati kako preobrazba funkcioniра kao kazna.

2. Moralna pravda i kazna → Dijalog "Posljednja molba osuđenika"

Zadatak: Učenici u paru ili troje pišu i izvode dijalog između Brazila i Jupitera u trenutku prije kazne. Brazil pokušava izbjegći svoju sudbinu, dok Jupiter objašnjava pravednost kazne. Treći učenik može igrati ulogu Nemeze ili Eumenide, dodajući moralnu dimenziju raspravi. Cilj je istražiti književnu pravdu i kroz dramatizaciju razviti argumentacijske vještine.

3. Simbolika duhana → Infografika "Duhan kroz povijest i mitologiju"

Zadatak: Učenici izrađuju digitalnu ili ručno crtanu infografiku koja povezuje Đurđevićevu alegorijsku priču s povijesnom ulogom duhana. Uključuju mitološke elemente iz pjesme, ali i činjenice o tome kako se duhan koristio kroz povijest – od ritualne upotrebe među autohtonim narodima Amerike, preko europskog otkrića, do modernih shvaćanja o štetnosti. Cilj je pokazati kako se simbolika duhana razvijala kroz stoljeća.

4. Društvena kritika → Dnevnik stanovnika prije i poslije njegove vladavine

Zadatak: Učenici pišu fiktivne dnevниke iz perspektive stanovnika – jedan unos prije nego što je Brazil došao na vlast (mirno, pastoralno društvo), a drugi nakon što ih je naučio divljaštvu. Cilj je potaknuti učenike da istraže kako se društvene promjene reflektiraju na pojedinca i kako moćni pojedinci mogu utjecati na narod.

5. Stil i jezik → Pjesnički/Vizualni izazov: Modernizacija Đurđevićeve priče

Zadatak: Učenici pišu vlastitu pjesničku/likovnu verziju Đurđevićeve priče, ali smještenu u suvremeni kontekst. Na primjer, mogu stvoriti modernu alegoriju u kojoj neka današnja navika ili društveni fenomen (ovisnost o tehnologiji, konzumerizam) prolazi kroz mitološku preobrazbu i kaznu. Trebaju koristiti stihovane oblike, ritam i bogate opise/boje i obrise kako bi se zadržao duh originala.

DE ORIGINE COCOLATIS

IZVORNI TEKST

**Flos Dryadum, divum sanguis, spes alta procorum
Neptuno geminam formosa Peruvia prolem
Uno pulchricomos Psicrumque et Thermida nixu
Edidit et patrio lavit sub gurgite natos.
Sed velut in geminos proprium divisorit aevum,
Occidit ipsa parens durique in limine fati
Non gemuit sortem, modo post sua fata superstes
Viveret in geminis, quo mavult vivere, natis.**

**Dum caderent vires, dum lumina nocte natarent,
Adstantem Gliceram (comes haec fuit una iacenti)
Alloquitur: »Tu fida comes, tu primus ab istis
Noster amor, gemini tu sis mihi pignoris heres,
Te matrem noscant, binae tibi proliis imago
Maternum referat semperque loquatur amorem.
Sic mihi terra levis.« Dixit lacrymisque profusis
Accepit Glicere natos et terra parentem.**

**Crescebant pueri post raptae funera matris
Crescentesque simul bis septima viderat aestas,
Cum pugna ingenii patuit. Vix credere posses
Uno fonte satos, tanta est discordia morum,
Unus ut absimili latitaret in indole sanguis.
Thermis fusca genas oculisque vomentibus ignem,
Fervida in incessu pronaque in iurgia lingua,
Impatiens fraeni gaudensque cruore ferarum
Retiaque et pharetras et culmina montis amabat.**

PRIJEVOD UČENIKA

Cvijet Drijada, bogovska krv, visoka nada prosjaka, Neptunu lijepa Peruvija dvojne nasljednike lijepokosog Psirumkveja i Termidia jednim porodom rodi i ispod očeva vira opere. Ali kao da je vlastiti život podijelila između blizanaca Sama majka pade i na teškom pragu sudbine nije jadikovala zbog svoje sudbine, već preživjela u svojim potomcima, u kojima voli živjeti.

Dok su snage padale, dok je svjetlost noću plivala, Glicerija (priateljica ova zajedno s onim koji počiva) oslovaljava: "Ti vjerna priateljice, ti si prva naše ljubavi, ti budi nasljednica našeg dvostrukog zaloga, Tebe kao majku nek upoznaju, ovo dvoje tebi potomka lik tvoj Materinski prenose i uvijek govore tvoju ljubav. Tako meni zemlje." Govorio je i suzu prolio. Glicerija primi potomka i zemlja roditelja.

Rastući dječaci poslije otmice majčina sprovoda, U sedmoj ljeti bila je vidjela kako zajedno rastu Kad je bitka naravi bila otvorena. Jedva bi mogao povjerovati da su potekli iz jednog izvora, tolika je nesloga običaj. Jedan nesličan bi bio skriven u svojem karakteru. Tamne obraze i oči koje rigaju vatru, Vruć u hodu i sklone svađama jezikom, Nestrpljive za uzdama i radosti krvlju zvijeri Ljubile su mreže, strijele i vrhove planina.

IZVORNI PRIJEVOD

Cvijet Drijada, potomak bogova, prosaca nada, Lijepa Peruvija Neptunu rodila bješe blizance, Trudom ljepokose Psikra i Termidu porodi istim Te ih opere potom ona u očinskom valu.
Ali kao da životni vijek je podijelila s njima, Umre njihova majka. Na samom smrtnome času Svoju ne požali sudbu jer nakon njezine smrti Ona će živjeti u svojim blizancima, što joj je draže.

Dok joj se gubila snaga i oči prekrivala tama, Reče Glikeri (koja joj bolesnoj pratilja bješe): „Pratiljo vjerna, koju nakon blizanaca volim Najviše, baštinik budi mojoj premiloj djeci, Tebe nek smatraju majkom i lik im dvostruki neka Vječno odražava i neka spominje majčinsku ljubav. Spokojno tad ću počivati, “ reče, a Glikera tada Plaćući prihvati djecu, a zemlja njihovu majku.

Rasla su djeca nakon što smrt im je otela majku, Rastući tako navršiše svoje četrnaesto ljeto, Kadli se pokaže sukob naravi. Oprečni posve, Teško da možeš smatrati istoga da su podrijetla, Da im jednaka krv u bratskim žilama kola. Termida tamne je puti, a oči joj iskre ko vatra, Žustra je ona u nastupu, jezika spremnog na svađu, Nije trpjela stegu i svoj je užitak u krvi Zjeradi našla voleći tobolac, planine, mreže.

**Visu dulcis erat Psirus, sed frigida menti
Segnities aderat gelidusque in sanguine languor,
Usque adeo ut sexum vultusque animosque viriles
Ipse videretur calidae cessisse sorori.
Horror ei armorum cervosque timebat et, albam
Si vidit capream, lacrymis clamabat et ore:
»Ursus adest, Glicere!«; iussus torquebat in auras
Vultibus aversis et cluso lumine telum.**

**Saepe focum iuxta Glicerae sua pensa trahenti
Assidet et crebro versatum turbine fusum
Miratur patulo ore puer seu stamina rupta
Colligit et captis molitur vincula locustis.
Illacrymat Glicere, quod Thermis fervida supra
Quodque viros infra Psirus foret. Illius ardor,
Huius torpor agit miseram in suspiria mentem:
»O mihi«, clamabat, »per fata liceret utriusque
Addere temperiem vel, quo soror aestuat, igne
Languores, mi Psicre, tuos animare tuoque
Frigore inestinctos infringere Thermidis aestus,
Diversum veluti cum pronuba flamma metallum
In melius miscet medioque vapore maritat!«**

**Interea magno sonitu Neptunia Thermis
E saltu silvisque redit; glomerantur anhelae
Hinc atque hinc comites, venabula lata plagaequae
Eiectaque canes ducentes aera lingua.
Pone ferae fixae iaculis et pinguia nigro
Sanguine terga suum patuloque horrentia rictu
Membra lupi et propria fumantes caede leenae.**

**Ut frater vastos ipsaque in inorte minantes
Vidit apres torvamque leam, tum pallidus ora
Implevit plangore domum: »Neptune, petenti
Profer opem, Neptune, precor, saevaque sororis
Frange minas, quae cognatum potura cruento
Armat setigeras fraterna in funera pestes!«**

Psirus je bila slatkog izgleda, ali hladna srca
Nespretnost bijaše prisutna u mlitavoj krvi,
Toliko da su mu spol. izgled i muževna duša
Sami su se činili da su propustili gorljivoj sestri.
Boja se oružja i jelena, a kada bi ugledao bijelu
košutu, suzni glasom bi govorio:
"Glicere, medvjed je ovdje!", naređujući okreće oružje
u zrak okrenutog lica i zatvorenih očiju.

Često, tik uz ognjište Glicerino, svoje zadaće vukući,
sjedi i često okretajući vretenom se čudiše,
malim ustima dječak, ili niti prosipane
skuplja, i, uhvaćene, plete u konopce skakavcima.
Ona plače, Glicera, jer Termis je vruć gore,
I jer su muškarci ispod Psikra. Ona požuda,
ovaj umo pokreće jadnu dušu u uzdahe:
"O, meni", vikaše, "kroz sudbine bi bilo dopušteno
obojici dodati toplinu, ili, kojem sestra plamti, vatrom
slabost, moj Psikre, tvoje oživjeti i tvojom
hladnoćom neugašene vrućine Termisa slomiti,
različitog kao s nevjestinom plamenom kov
na bolje miješa i u sredini dimom oženi!"

Međutim velikom bukom Neptunove terme
Iz drva i šume se vraćaju; prikljujene su zadihanе
Ovdje i ondje drugovi, koplja velika i udarci
I bačeni psi vođeni jezikom u zraku.
Iza su zvijeri postavljenе s kopljima i masti crnom
Krvlju leđa svojih i širom otvorenim ustima preplašeni
Udovi vukova i čudno zaudarajuće klanje.

Kad je brat strašne veprove i samu prijeteću smrt
Vidio, te lavicu, tad blijeda lica
Ispuni krikom dom: "Neptune, onome tko traži
Pokaži pomoć, Neptune, molim te, i okrutne sestre
Slomi prijetnje, koja rođačku će ispitati krv,
Naoružati nesreće grube za bratske sprovode!"

*Psikro bješe ljepolik, no hladna i slabašna duha,
Mlitavost ledena uđe mu u krv, pa čini se kao
Spol i izgled, pa čak i nagone svoje da muške
Sam je ustupio sestri, koja vatrema bješe.
Toliko strah ga je oružja, a i jelena usto,
Da bi, vidjevši bijelu srnu, u suzama zvao:
„Glikero, medvjed se bliži!“ Kad morao uzet bi koplje,
Sklopljenih očiju lice okrenuvši gađaše u zrak.*

*Često kraj Glikere dječak je sjedio kada je prela
Ona uz ognjište, diveći hitro se vrtnji vretena,
U čudu zinuo, ili je skupljao pokidan konac
Kojim bi vezao skakavca, ako li uhvati kojeg.
Glikera žali što Termida tako je naravi žustre,
Psikro pak uopće nije nalik muškarcu, i zato
Vatrenost njena i njegova militavost mame joj uzdah:
„Jao, kad sudba bi dala, „jauče, „vašu da narav
Uskladim, plamenom kojim ti izgara sestra da tvoju,
Psikre moj dragi, podjarim mlakost, a tvojom hladnoćom
Žustrost zauzdam koja Termidi sveudilj draži,
Kao što kovine razne sjedinjujući spaljuje oganj
Miješa u bolji spoj i taleći združuje čvrsto.“*

*Neptunova međutim Termida stiže uz buku,
Vraća se ona iz šuma i gora, dok okolo kruži
Zadihana pratišta sa mrežama, kopljima dugim,
Vodeći pse što jezik dahćući plaze do poda.
Za njima divljač probodena kopljem i mesnata pleća
Prekrita krvlju i lešina vuka sa zjapećom njuškom,
Lavice čija se trupla još puše od vlastita klanja*

*Kada video brat je, prijeteće čak i u smrti,
Veprove, lavicu žutu, on problijedi posve od straha,
Plaćem ispuni kuću: „Neptune, ti mi pomozi,
Molim te, prijetnje otkloni podivljale mi sestre,
Koja, želeći k tome srodne se napiti krvi,
Čekinjave zvijeri oruža da satru joj brata.“*

**Exarsit virgo furiis totasque profudit,
Quas dabat ingenium, quas et labor auxerat, iras,
Implicitumque coma Psicrum assilit, inde paventem
Allidit terrae, mox strictam terque quaterque
Excussamque manum fraternae concita malae
Imprimit et validos probris exaggerat ictus:
»Nec tibi divinus sanguis, nec spumeus auctor
Te supera de stirpe dedit, turpissime rerum,
Degener, at temere fugiens reboantia vento
Antra lepus genitrixque humili de plebe ferarum
Te media peperere fuga.**

Consortia vilis
Sanguinis et fratri nomen nomenque sororis
Devoveo, mihi ne frater foedissimus obsit
Extinguatque meas cognata ignavia laudes.«
6 Extemplo Glicere projecto perdita fuso
Neptunum inclamans et quidquid ubique deorum est
Thermida tentabat fraterno avellere vultu.
Mox, ubi nil prosunt lacrymae, discerpere canos
Certat utraque manu, crinales scindere vittas
Votaque ferre Iovi: »Vocem fas audiat«, inquit,
»Et caeli divumque fides, sunt funera votum
Spesque mihi, modo sic concordia dulcis utriusque
Temperiesque animi contingere possit alumno.«

Clamanti intremuit tellus in seque receptum
Stantis utrumque pedem crassa radice ligavit;
Brachia difugiunt et rugas aequat aniles
In lignum durata cutis, producitur alte
Corpus et aequali stringuntur mebra tenore
In nodos discreta pares. Iam canna videtur,
Iam plumae tenues, in quas coma cana recessit,
Allambunt Zephyros, stridet iam verbere venti
Atque annosa gemit gracili sub arundine nympha.

Planula je djevojka od bijesova i sve izlila,
Koje genijalnosti dobijaše, koje i marljivosti uvećaše,
I zamrštenu kosu Psikrusa je povukla, nakon toga
plašeći se bacio se zemlji, ubrzo napetu
i triput i četiri puta ispruženu ruku bratskoj zlobi
prouzrokovana udari i jake uvredama istakne udarce:
“Niti tebi božanska krv, niti pjenušav začetnik
tebe od gornjih loza je dao, najsramotnije od stvari,
Neplemenit, ali nepromišljeno bježeći od odjekujućih
neprilika špilje zec i majka od nižeg puka zvijeri
Te u sredini bijega rodila.

Zajednice bezvrjedne krvi
I ime brata i ime sestre proklinjem,
da mi najsramotniji brat ne naškodi i moje slave
rodnom slabošću ugasi.
Odmah, Glicero je baci izvaljenom, očajna priziva
Neptuna i sve bogove gdje god bili,
Termida posegnuše otrgnuti za bratovim licem.
Uskoro, kada suze ne koriste, nastoji čupati sijedu
kosu i jednom i drugom rukom, kidati vrpce iz kose i
molitve Jupiteru upućivati: “Glas pravedno neka čuje”,
kaže, “i vjernost neba i božanstva, smrt su mi zavjet i
nada, samo ako se ovako oboje sklad
i ravnoteža duha može pružiti učeniku.”

Onome koji više zemlja zadrhta i u sebe ga povuče
Onome koji stoji obje noge sveza korjenom;
Ruke razdvajaju se i bore izjednačuju stare
U drvo očvrsnuta koža, izvlači se visoko
Tijelo i udovi natežu se neprekinutim pravcem
U čvorove razdvojeni su jednake. Upravo trska se vidi,
Sada su perje tanko, u koje kosa stara ustupi,
Dodiruju zapadnjaci, već škripi udarcem vjetra
I starovječna uzdiše pod tankom trskom nimfa.

*Djevojka plane i iz nje gnjev se izlije strašan,
Koji zbog naporna lova još dodatan dobije zamah,
Psikru spletene kose čvrsto uhvati šakom,
Potom ga, zgranutog, na zemlju tresne i pruživši ruku
Triput, čet'ripot njome zamahne pljusnuvši bratu
Obraz, udarce svoje uveća psovka ma žešćim:
„Nisi božanske ti krvi i nije pjenoliki tvorac
Višnji rodio tebe, sramoto gora od sviju,
Izrode, nego je zecić koji, uplašen hukom
Vjetra iz pećine pobježe skupa sa zecićom jadnom
Rodio tebe u bijegu.*

*Proklinjem sramotnu ovu
Krvnu vezu i to što se zovemo bratom i sestrom,
Meni nije na korist brat što je oduran tako,
Jer bi mi strašljivost njegova mogla potamniti slavu. “
Odbaci Glikera jadna tada vreteno i zazva
Neptuna, kao i svakog boga ma gdje da je bio,
Nastroji Termidu ljutu od brata otrgnut njena.
Doskora, kada vidje da suze ne koriste ništa,
Sjedine svoje i vrpce rukama kidati počne
Jupitera moleći samog: „Molitve moje usliši,
Neba i bogova nado, smrt mi je jedina želja,
Jer će jedino tako dvoje mi predrage djece
Biti uskladiti kadri suprotne naravi svoje.“*

*Zemlja na njezin se povik zatresla, primila u se
Oba stopala njena što debelim korijenom sveza.
Nesta joj ruku, a bore staračke postanu tada
Korom drveta tvrdom, izraste tijelo visoko
Dok se udovi njeni stegnu ravnomjernom silom
Te se u jednake pretvore članke. Vidiš već trsku
Čiji paperjast vršak skriva prosijedu kosu.
Zapadnjak jaki je njiše, pod naletom vjetra se svija,
Vremešna nimfa usto pod nježnom stabljikom plače.*

**At superi, ut Glicerae mores et dulce referrent
Pectoris ingenium, pro sanguine mella dedere
Et sacro teretes implerunt nectare venas.
Haec est, quam Brasilae foetam candore pruinæ
Regales epulas animantem atque integra passim
Cernimus invito servantem poma decembri.
»Quae nova frons, Glicere? Glicere, quo verteris,
eheu!«**

**Dixerat utque manus pulsato a fratre remotas
In caelum extulerat visu conterrata Thermis,
Sic manet et ruptas coepit frondere per ungues.
Conticuit subito, dubium an formidine monstri
An quod iam natus pressisset guttura cortex,
Plantaque fit, calidae non dissona planta puellæ,
Quae longos quatiens siliquæ sub imagine fructus
Hinc sortita suum fertur vaginula nomen.**

**Non tibi, Psicre, sinunt superi lugere sinistro
Nutricis fato, fato gaudere sororis;
Namque ut in obscena fusus tellure iacebas,
Sentis stirpe pedes et libro corda teneri,
Si modo sensisti, nam, stipes et arbor ut esses,
Sat fuerat vultus veteremque auferre figuram,
Caetera stipes eras. Baccae, quibus affluit arbos,
Traxere ingenium pueri. Stat torpor in illis,
Quippe famem gaudent ignavo fallere succo
Arcanoque avidos ulcisci frigore dentes.**

**Mole frutex parva est, vacuis nec crescit in arvis,
Nutricem poscit, poscit puer esse videri
Et magna nemorum vitam duxisse sub umbra:
Simplicitas nam prisca manet, dixere cacaum
Indigenæ et Graium dedit illi ignavia nomen.
Hinc celer in terras paribus Cilenius alis
Labitur et raptos utraque ex arbore foetus
Praedulci Brasilæ committit glutine cannae.**

Ali nebesnici, kako Gliceri običaje i slatko bi vratili,
duh srca, umjesto krvi, med su dali,
i svetim glatke ispunili su nektarom vene.
Ovo je, koju Brazila trudnu bjelinom mraza,
kraljevske gozbe oživljavajuću i netaknutu posvuda
vidimo nevoljko čuvajući plodove u prosincu.
"Koje novo čelo, Glicero? Glicero, kamo se okrećeš, ah!"

Rekla je, i nakon što je povukla ruke od udarca brata,
Podigla ih prema nebu, užasnuta prizorom Termi,
Tako ostade i počela je zelenjeti oko noktiju.
Odjednom je ušutjela, nejasno zbog straha od čudovišta
Ili zato što joj je već kora prekrila grlo,
I postala je biljka, slična biljci tople djevojke,
Koja tresti duge plodove podsjeća na mahunu,
Dobila je svoje ime po toj karakteristici.

Tebi, Piscre, bogovi ne dopuštaju tugovati zbog
nesretnesudbine dojlje, radovati sodbini sestre.
Jer dok u odbojnoj zemlji raširen bijaše počivao
osjećaš noge korjenom i srce korom drveta držano,
ako samo osjećao, jer da bio bi deblo i drvo,
bilo je dosta stari oblik lica oteti,
ostalo bijaše drvo. Bobice, kojim drvo obiluje
su povlačile narav dječaka. Stoji tromost u njima,
naravno raduju se glad lijenim sokom prevariti
i tajnovitom hladnoćom pohlepne zube kazniti.

Mek grm je mali, prazan i ne raste na oranicama,
zahtjeva othraniteljicu, zahtjeva biti viđen dječakom
I u velikoj sjeni šuma život je vodio:
Jednostavnost drevna ostaje, nazvali su ga kakao
Od domorodaca mu je dodijeljeno grčko ime zbog
lijenosti. Odatle brzo stiže u zemlje s jednakim krilima
Merkur, klizi i otima plodove s oba stabla
U veoma dragoj Braziliji spaja se ljepilom trske.

*Glicerimu da nježnost, medeno srce i narav
Iskažu višnji, dadu da med joj umjesto krvi
Žilama struji te je ispune nektarom svetim.
Nju Brazilci, kada krasiti je snježna bjelina
Služe na kraljevskoj gozbi, dok je vidimo posvud
Kako održava voće svježim, prkoseći zimi.
„Kakav to novi je lik, o Glikero, u što si prešla?“*

*Reče i dignuvši ruke s brata k nebu ih pruži
Termida, koja je bila zgrožena prizorom ovim.
Ostade tako i nokti joj raspukli listati počnu.
Ušuti odmah, ne zna se da li zbog prizora strašnog
Ili zato što grlo joj stisnu se postavši korom.
Postade biljkom kakva je nalik djevojci žustroj,
Koja duguljast plod u obliku mahune njiše,
Priča se da je zbog toga vanilijom prozvana bila.*

*Nisu ti, Psikro, dali bogovi gorku sudbinu
Dadilje žaliti, nit se veseliti sestrinoj kobi.
Dok si oboren, naime, na prljavoj ležao zemlji,
Noge ti korijen, a grudi liko stezati počne,
Ako si uopće čutio išta, jer kako bi dryom
Postao, trebao tek si stari promijeniti izgled –
Balvan si oduvijek bio! Bobice, kojih je stablo
Prepuno bilo, narav dječakovu poprime. Suhe
Bjehu, a glad su rado varale jalovim sokom,
Te bi proždrljive zube kažnjavale studeni tajnom.*

*Malen to grm je koji ne raste na poljima pustim,
Zaštitu traži i traži, nalik na malog dječaka
I u dubokom hladu gajeva provodi život,
Jer mu negdašnja osta skromnost i zato kakao
Domoroci ga zovu, imenom grčkim za tromost.
Uto na zemlju hitro dolijeće krilati Merkur,
S oba stabla potom brzo plodove kida,
Te im ko ljepilo dodaje slatku brazilsku trsku.*

**Sic gaudet Glicere, sic fratri Thermis inheret,
Sic domat implacidam Psicrus post fata sororem.
Temperies utriusque datur, in utroque renidet:
Quam sit mitis amor, quam sit concordia dulcis!
Ast Atlantiades hinc pocula ducta parenti
Obtulit etherio, queis fertur Iuppiter haustis
Damnasse ambrosios pulso Ganimede liquores.**

Tako raduje se Glicer, tako bratu Terma se privrži,
Tako nadvladava divlju sestru Psicru poslije smrti.
Mlakost obojici dana, u obojice se raduje:
Kako je blaga ljubav, kako je sloga prijatna!
Ali Atlantid odatile vrčeve donesene roditelju Nebeskom
ponudi, koji su bili popijeni pripovijedaju da je Jupiter
Osudio božanstvene tekućine odbačenog Ganimeda.

*Glikera sada je sretna, Termida s bratom se grli:
Tako napokon Psikro divlju ukroćuje sestru.
Sklad među njima nastala i blista u jednom i drugom,
Kako nježna je ljubav i kako sloga je slatka!
Merkur pripremi od njih napitak i nebeskom oču
Pruži te ga je kažu, Jupiter ispij do dna
Pa je prognao, ljutit, Ganimeda s nektarskim sokom.*

Ključne ideje za provedbu aktivnosti s učenicima:

1. Mitološko objašnjenje podrijetla biljaka – kako Đurđević koristi antičku mitologiju za stvaranje priče.
2. Ravnoteža karaktera kao ključ sklada – kako se kroz metamorfozu rješava sukob između ekstremnih osobina.
3. Simbolika biljaka – kako biljke odražavaju osobnosti likova i njihovu kaznu.
4. Društvena poruka o suprotnostima – kako priča može poslužiti kao alegorija za ljudske odnose i važnost kompromisa.
5. Poezija kao način tumačenja svijeta – kako književnost kroz mitove objašnjava prirodne pojave i moralne pouke.

Prijedlog zadataka za učenike (rad u skupini):

1. Mitološko objašnjenje podrijetla biljaka → Izrada mitološke karte "Zemlje biljnih bogova"

Zadatak: Učenici osmišljavaju mapu mitskog svijeta u kojem se nalaze bogovi povezani s različitim biljkama (kakao, vanilija, trska). Mogu crtati ili koristiti kolaž tehniku te dodati legende koje objašnjavaju podrijetlo svake biljke prema mitološkoj priči.

2. Ravnoteža karaktera kao ključ sklada → Dijalog između Psikra i Termide nakon preobrazbe

Zadatak: Učenici u paru pišu dijalog u kojem se Psikro i Termida susreću nakon što su postali biljke. Kroz razgovor uviđaju svoje mane i kako im je preobrazba omogućila bolje razumijevanje jedno drugoga. Mogu ga izvesti kao dramatizaciju pred razredom.

3. Simbolika biljaka → Degustacijska radionica "Okusi mita"

Zadatak: Učenici istražuju okuse biljaka iz pjesme kroz praktičnu radionicu: kušaju čisti kakao (gorak i trpak), vaniliju (intenzivan miris), šećernu trsku ili šećer (slatkoča) te analiziraju kako se ti okusi mogu povezati s osobinama Psikra, Termide i Glikere. Svaka skupina osmišljava kratku prezentaciju ili plakat koji povezuje okus, biljku i njezin simbolizam u pjesmi.

4. Društvena poruka o suprotnostima → Kratka priča "Moderna čokoladna mitologija"

Zadatak: Učenici pišu vlastitu mitološku priču o nastanku neke druge poznate namirnice (kava, čaj, paprika) koristeći sličan model kao Đurđević – sukob karaktera, metamorfoza i konačna harmonizacija u nekom prehrabrenom proizvodu. Priču mogu ilustrirati ili predstaviti kao strip.

5. Poezija kao način tumačenja svijeta → Infografika/poster "Božanska čokolada"

Zadatak: Učenici izrađuju vizualnu reklamu ili infografiku u kojoj čokoladu predstavljaju kao božanski napitak, koristeći mitološke reference iz pjesme. Poster može sadržavati ilustracije biljaka, sloganе, kratke stihove i povijesne informacije, a cilj je povezati mitološki i simbolički aspekt priče s modernim marketingom

